

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

Jaar 2016
Afdeling 1
Nummer <gemblnr>
Publicatiedatum Niet invullen
Agendapunt <agpnr>
Datum initiatiefvoorstel datum

Onderwerp

Instemmen met het initiatiefvoorstel “Duurzame festivals” van de raadsleden Bosman en Van Dantzig (beiden D66), Alberts (SP) en Ruigrok (VVD)

Met dit initiatiefvoorstel stel ik u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst van openbare
besluiten wordt
gepubliceerd

De gemeenteraad van Amsterdam

gezien het initiatiefvoorstel van de raadsleden Bosman en Van Dantzig (beiden D66), Alberts (SP) en Ruigrok (VVD) van 28 april 2016 getiteld: “Duurzame festivals”

besluit:

- I. in te stemmen met genoemd initiatiefvoorstel;
- II. het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
 1. Investeren in duurzaamheid door festivalorganisatoren onderdeel te maken van het Amsterdams festivalbeleid.
 2. Een voorstel te doen voor een wijze waarop festivalorganisatoren kunnen bijdragen aan de renovatie of meerjarige investeringen in parken of andere openbare plekken.
 3. Meerjarige vergunningen open te stellen voor die organisatoren die duurzaam willen investeren in de locaties waar zij hun festival organiseren.
 4. In samenspraak met bestuurscommissies, belanghebbenden en deskundigen per park of groengebied een meerjarig locatieprofiel op te stellen.
 5. In samenwerking met de branche op basis van een testperiode geluidsnormen te stellen voor bastonen (DBc).
 6. Een convenant te sluiten met festivalorganisatoren en ketenpartners om Amsterdamse festivals steeds duurzamer te maken.
- III. kennis te nemen van de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel.

Wettelijke grondslag

Art. 147a, lid 1

Art. 39 Reglement van orde voor de raad van Amsterdam

Initiatiefvoorstel

Duurzame festivals

Festivals zijn er in alle soorten en maten. Die diversiteit kenmerkt ook het festivalaanbod in Amsterdam. Sommige kenmerken zou je echter wel bij ieder festival willen zien. Twee van die kenmerken zijn wat de indieners betreft duurzaamheid en het structureel bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Er zijn veel festivals die zich hier positief in onderscheiden. Duurzame festivals hebben een groter bereik dan alleen het festivalterrein. De duurzaamheidsgedachte wordt verspreid onder bezoekers. Een festival reikt op die manier veel verder in de tijd dan het festival zelf¹ en dit besef dringt ook door bij festivalorganisatoren². De indieners willen dat alle festivals zo duurzaam mogelijk en in goed overleg met de buurt worden georganiseerd, gespreid door de stad, met respect voor parken, groen én bewoners. Om dat te realiseren stellen de indieners zes concrete punten³ voor in dit voorstel.

Kunstenaars en artiesten in de stad

Festivals in de openbare ruimte vervullen verschillende functies die goed passen bij Amsterdam. Festivals brengen artiesten naar het publiek zonder dat de artiesten zelf een ruimte of evenement hoeven te organiseren. Nieuwe of onbekende kunstenaars en artiesten krijgen op festivals een podium voor een groot publiek. Voordat zij wereldberoemd werden draaide het Amsterdamse DJ-duo Ryan Marciano & Sunnery James eerst op de verschillende Amsterdamse festivals. Dat podium kan een opstap zijn naar andere podia. Ook trekken festivals vaak jonge bezoekers die op een laagdrempelige manier met cultuur in aanraking willen komen, het publiek dat in het algemeen wel naar de Museumnacht gaat, maar niet naar een museum. Een voorbeeld is het Milkshake Festival in Westerpark, dat is uitgegroeid tot een van de grootste LHBTI-evenementen van Europa en ervoor zorgt dat veel bezoekers hier voor het eerst kennis maken met bekende kunstenaars zoals Erwin Olaf. De laagdrempeligheid voor bezoekers én artiesten geeft festivals een onderscheidende functie binnen de cultuursector van Amsterdam.

Verantwoord omgaan met de openbare ruimte

Bezoekers genieten niet alleen van het cultuuraanbod, maar ook van de festivalsfeer en van de plaats waar het festival wordt georganiseerd. Zo zijn festivals voor veel mensen bij uitstek de manier om van mooie, vaak groene, plekken in de openbare ruimte te genieten. Om verantwoord om te gaan met een stadspark of groengebied is het belangrijk dat festivals zorg dragen voor groenbescherming, bodembescherming en een 'slecht weer scenario'. Veel festivals winnen daarvoor professioneel onafhankelijk advies in, in de vorm van een natuurwaardenonderzoek of ecologische scan die voor en na het festival wordt uitgevoerd. Op basis van het onderzoek nemen zij maatregelen.

Ondanks deze onafhankelijke onderzoeken en adviezen van de stadsecoloog zijn in

¹ O'Rourke, Stephanie, David Irwin, en Jo Straker. 'Dancing to sustainable tunes: an exploration of music festivals and sustainable practices in Aotearoa.' *Annals of Leisure Research* 4, nr. 14 (2011), p. 342

² George. 'Sustainability Everywhere : Problematising the 'sustainable festival' phenomenon.'

Tourism planning & development 1, nr. 12 (2015).

³ Dit voorstel is op een aantal punten aanvullend op het voorstel van het raadslid Alberts over beperken van schade en overlast van festivals. Zie hiervoor het initiatiefvoorstel van het raadslid Alberts (SP) getiteld 'Op naar een duurzaam festivalbeleid' ingediend op 25 juni 2015.

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

enkele gevallen bezwaarprocedures en rechtszaken ingezet door mensen die zorgen hadden over de bescherming van het groen. Ook hier is - nadat onafhankelijk professioneel onderzoek en de gemeente al goedkeuring hadden gegeven - door de rechtbank geoordeeld dat de festivals geen blijvende schade veroorzaakten op die plekken en dat het toelaatbaar moest worden geacht dat (een deel van een) park één of enkele dagen per jaar voor een festival wordt gebruikt.

Duurzaamheid en kwaliteit in de openbare ruimte

Wat de indieners betreft moeten openbare plekken zoals parken, pleinen en buitengebieden ruimte geven aan zo veel mogelijk verschillende mensen om er op hun eigen manier van te kunnen genieten. Om daar goed op in te spelen, stellen de indieners vast dat een uitverkocht festival voor een intensievere belasting van parken en andere openbare ruimte zorgt dan een enkele wandelaar. Festivals vragen energie, produceren afval en voor de op- en afbouw zijn extra vervoersbewegingen nodig, die in sommige gevallen door het park heen moeten.

Het is belangrijk om met die intensiteit rekening te houden op de plekken waar festivals worden georganiseerd. De indieners willen daarom werken aan duurzame oplossingen voor het gebruik van grondstoffen en mobiliteit van festivals, en innovatie op het gebied van energiebesparing en duurzame afvalverwerking veel meer ruimte geven⁴. Bovendien willen de indieners meer verbeteringen die de openbare ruimte structureel ten goede komen mogelijk maken. Dit maakt het ook mogelijk om op kwaliteit op het gebied van duurzaamheid en groen te sturen in de vergunningverlening. Met onderstaande zes besluitpunten, willen de indieners de festivals duurzamer maken, met meer zorg voor de omgeving en de buurt. Die festivalorganisatoren die zich duurzaam gedragen krijgen zo meer zekerheid om te investeren en de Amsterdamse stadsparken, groengebieden en openbare plekken worden mooier en groener. Daarvan profiteren alle Amsterdammers.

Voorstel 1: investeringen in duurzaamheid door festivalorganisatoren

In essentie zijn festivals een klein tijdelijk dorp. Zij kampen met dezelfde uitdagingen als de stad Amsterdam op het gebied van energiebesparing, duurzaam voedsel, mobiliteit of afvalscheiding en duurzame afvalverwerking. In die zin is een festival een laboratorium voor duurzame ideeën met de potentie op opgeschaald te worden voor de stad.

Er zijn veel voorbeelden waaruit blijkt dat veel festivals bijzondere aandacht hebben voor duurzaamheid. Zo is DGTL van plan om het festival op het NDSM-terrein te verlossen van de dieselgenerator, om voortaan op duurzame energie over te gaan.⁵ Op Mysteryland draait stroomvoorziening voor bedrijfscatering op oud frituurvet⁶, en niet op biobrandstoffen die uit oerwouden afkomstig kunnen zijn. Bij Awakenings zijn toiletten aangesloten op een grijswaternet waardoor kostbaar drinkwater wordt bespaard.

Voorbeelden duurzame innovaties bij festivals

⁴ Eerder is in de gemeenteraad aandacht gevraagd om duurzaamheid bij evenementen sterker te verankeren middels het initiatiefvoorstel van de raadsleden mevrouw Van Roemburg (GroenLinks) en de heer Capel (D66) getiteld: "Een duurzaam evenementenbeleid: drie kansen voor Amsterdam", ingediend op 25 oktober 2011.

⁵ <http://www.parool.nl/amsterdam/festival-dgtl-wil-groene-stopcontacten-op-ndsm-werf-a3944115/>.

⁶ <http://www.nrc.nl/handelsblad/2014/04/18/duurzaam-dansen-1368061>.

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

Het platform Open House is een initiatief van ID&T, ondersteund door het Ministerie van Economische Zaken met een subsidie van ruim een half miljoen euro. ID&T investeert over twee jaar eenzelfde bedrag. Open-House organiseert 'innovation calls' om oplossingen te bedenken voor actuele vraagstukken op het gebied van duurzaamheid. Een voorbeeld is start-up Watt-now, die een monitorsysteem levert op het festivalterrein dat energieverbruik gedetailleerd in kaart brengt. Zodra ergens een generator nodeloos aanstaat, krijgt de organisatie een notificatie. Zo wordt bij festivals alleen die energie gebruikt die nodig is. Studenten van de Hogeschool van Amsterdam werken ook aan oplossingen voor problemen voor verduurzaming van festivals. De studenten van de minor Start-up your business in Technology krijgen een halfjaar om een oplossing te bedenken, te maken en te lanceren op het gebied van energiebesparing, slimme mobiliteit, afval of sanitaire voorzieningen.

De voorbeelden in het kader tonen aan wat festivals nu al doen en wat meer mogelijk is om te verduurzamen. Vaak zijn hier investeringen in de fysieke infrastructuur voor nodig. Bijvoorbeeld de investering in een waterleiding omdat een waterkraan aangesloten op een waterleiding vermijdt dat er zware vrachtwagens met watertanks door het park hoeven te rijden. Het plaatsen van een vast stroompunt om elektriciteit in te pluggen vermijdt het gebruik van dieselgeneratoren. De indieners stellen daarom voor om (investeringen in) duurzaamheid door festivalorganisatoren onderdeel te maken van het Amsterdams festivalbeleid.

Voorstel 2: festivalorganisatoren laten bijdragen aan de renovatie of meerjarige investeringen in parken of andere openbare ruimte

Mits er deskundige ecologische begeleiding is en hieruit blijkt dat geen noemenswaardige verstoring van flora en fauna optreedt, achten de indieners het waardevol dat festivals bezoekers naar het groen trekken.

Veel festivals winnen nu al professioneel onafhankelijk advies in, zoals een natuurwaardenonderzoek of ecologische scan voor en na het festival. Op basis van de resultaten van het onderzoek nemen zij maatregelen. Open Air deed onderzoek⁷ in de Gaasperplas in Amsterdam-Zuidoost in 2012 waaruit bleek dat alle nesten met eieren of kuikens ook na het festival nog bezet waren. Tijdens het festival huurden zij een bioloog in om op bijzondere vogels te letten. Ook liet festival Appelsap onderzoeken⁸ of er in het Flevopark evenementen gehouden kunnen worden zonder de Flora- en faunawet te overtreden. Hieruit kwam een advies over welke kwetsbare vaatplanten zouden moeten worden beschermd, zodat ze niet worden vertrapt. Deze planten werden op grond daarvan afgezet. Tenslotte, heeft Dekmantel voor hun festival in het Amsterdamse Bos de wisseltrofee 'De Knoop 2014' gewonnen. De prijs wordt jaarlijks door de samenwerkende natuur- en recreatieorganisaties (het TBO) toegekend aan een organisatie die zich sterk maakt voor natuur, landschap en recreatie in Noord- Holland. Volgens de jury 'knoopt' Dekmantel Festival diverse functies en organisaties aan elkaar en leveren zij zo een belangrijke bijdrage aan de uitstraling en exploitatie van het Amsterdamse Bos.

⁷ Ecologisch adviesbureau Waardenburg

⁸ Regelink Ecologie en Landschap

Voorbeelden natuurwinst dankzij het festival

Organisatoren zijn in het verleden vaak bereid gebleken om daar bovenop nog een extra inspanning of investering te leveren voor een buurt of gebied. Voorbeelden zijn een bijdrage voor onderhoud, een schoonmaakactie in een park buiten het festival om of het organiseren van een activiteit speciaal voor de buurt. Appelsap festival plaatst drie nestkasten voor holenduiven en bosuilen, vogels die nog niet in het Flevopark aanwezig waren. Open Air ruimt ook eenmaal in de winter het hele Gaasperplas-gebied op met vrijwilligers (ook het deel buiten het festivalterrein). Zo levert een festival in het park zelfs winst op voor de natuur of het groengebied.

De indieners verzoeken het college een voorstel te doen voor een wijze waarop festivalorganisatoren kunnen bijdragen aan verbetering van de (groene) openbare ruimte en dit voorstel onderdeel te maken van het Amsterdams festivalbeleid. Festivalorganisatoren investeringen in ruimtelijke kwaliteit en krijgen daar iets voor terug. Zo kan een bijdrage worden gedaan in het renovatiebudget, maar kan een festivalorganisator - in samenspraak met de parkbeheerder - ook specifieke drainage, nieuwe planten of picknickbankjes financieren, mits dit past bij het karakter van het park.

Voorstel 3: Meerjarige vergunningen openstellen voor organisatoren die duurzaam willen investeren in de locaties waar zij een festival organiseren

De indieners willen duurzame innovatie bij Amsterdamse festivals stimuleren en niet in de weg zitten. Diverse festivalorganisatoren doen uit eigen beweging of op basis van afspraken met het stadsdeel nu al natuuronderzoeken en sturen ecologen op pad voor het maken van inventarisaties welke dieren ook in het park huizen. Ook werken zij aan innovatieve technologie of manieren van samenwerken om energie en water te besparen of om afval te scheiden.

Juist door onzekerheid te bieden of een vergunning het jaar erop verleend zal worden, is er een extra motief om aan een wederkerige, lange-termijnrelatie te bouwen met het park, het terrein en de buurtbewoners. Het is logischer voor een festivalorganisator investeringen⁹ in duurzaamheid te doen of een goede relatie op te bouwen met de omgeving als hij weet dat hij het jaar erna weer het festival op dezelfde plek gaat organiseren. De indieners verzoeken het college meerjarige vergunningen¹⁰ open te stellen voor die organisatoren die duurzaam willen investeren in de openbare ruimte waar zij hun festival organiseren.

Voorstel 4: meerjarig locatieprofiel per park of groengebied

Investeren in duurzaamheid en openbare ruimte kunnen er niet voor zorgen dat alle parken ongelimiteerd festivals kunnen verdragen. De indieners zien de oplossing niet in een standaard limiet voor alle parken en openbare plekken in de hele stad. Want de stad is constant in beweging en daarom moet het mogelijk zijn ook in de toekomst nieuwe evenemententerreinen te bouwen. Bovendien is voor elke plek maatwerk geboden. Op een industrieterrein¹¹ kan een professioneel festivalterrein met

⁹ Met investeren in duurzaamheid doelen de indieners op die investeringen die het gebruik van energie, water en grondstoffen besparen.

¹⁰ Zie ook het Initiatiefvoorstel van de raadsleden Van Dantzig (D66) en Ruigrok (VVD) getiteld 'Eén Amsterdams festivalbeleid', ingediend in december 2014.

¹¹ Zie ook de schriftelijke vragen van de raadsleden mevrouw Bosman en de heer Van Dantzig (beiden D66) inzake festivalterreinen, ingediend op 7 mei 2015.

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

wekelijkse events echt iets toevoegen en zou het onzinnig zijn voor een dergelijk terrein een algemene limiet te laten gelden.

Voor de limiet per park zijn voor de indieners drie uitgangspunten van belang. Ten eerste is het duidelijk dat elk individueel park of groengebied een maximale belasting heeft die het park kan verdragen. Parken en groengebieden verschillen voor wat betreft de bodem, ligging en biodiversiteit. Daarnaast brengt het organiseren van een festival in het kader van veiligheid en crowd control met zich mee dat het park op de festivaldagen (deels) niet publiek toegankelijk kan zijn. Dit geldt ook op de dagen voor en na het festival als het park minder toegankelijk is in verband met de op- en afbouw. De duur hiervan kan ook per festival verschillen, mede afhankelijk van de grootte van het festival. Uiteraard dient daarnaast ook rekening te worden gehouden met de omwonenden en de dagelijkse bezoekers van het park. Het is dus van belang in het locatieprofiel duidelijk aan te geven hoe vaak de overlast die festivals meebrengen voor direct omwonenden te billijken is en welke alternatieven voor recreëren in het groen er zijn tijdens het evenement en gedurende de op- en afbouw periode.

De drie uitgangspunten kunnen verschillen per park en de limitering zal daarom ook flexibel moeten zijn. De limitering zal rekening moeten houden met de omvang en het gemeten aan aantal bezoekers van de festivals. De lokale bestuurscommissies hebben het beste beeld van de specifieke openbare ruimte en kunnen ook afstemmen met parkbeheerders en buurtbewoners. De meest voor de hand liggende belanghebbenden zijn uiteraard de buurtbewoners en de festivalorganisatoren. Om te kunnen beslissen op grond van heldere informatie is het goed om in gesprek te gaan op basis van deskundig verkregen informatie. Zo ligt het voor de hand om een duidelijke ecologische analyse ten grondslag te leggen aan een limiet voor het aantal festivals dat in een park kan plaatsvinden. De indieners stellen zodoende voor in samenspraak met bestuurscommissies, buurtbewoners, festivalorganisatoren en deskundigen per park of groengebied een meerjarig locatieprofiel op te stellen

In dit locatieprofiel moet in ieder geval worden opgenomen:

- hoe vaak per jaar er in een park een festival kan worden georganiseerd, toegespitst naar grootte van het te organiseren festival;
- in welke periode festivals kunnen worden georganiseerd in de parken;
- welke alternatieven aan openbare ruimte in de buurt bestaan als een park wordt afgesloten voor een festival en de op- en afbouw daarvan (het kan niet zo zijn dat in een stadsdeel alle parken tegelijk zijn afgesloten);
- de toegestane geluidsnormen, waarbij naast geluidsnormen gebaseerd op DBa ook normen voor DBc (bastonen) worden vastgelegd.

Na het vaststellen van de locatieprofielen dient er oog te zijn voor de diversiteit van het aanbod en de aanwas van onderop.

Voorstel 5: Nieuwe geluidsnormen voor bastonen (DBc) in openbare ruimte

Naast het (deels) afsluiten van de openbare ruimte kunnen bewoners ook overlast ervaren van de versterkte muziek. Op welke wijze het geluid van het evenement invloed heeft op de verschillende omwonenden is per locatie verschillend. Daarom dient in het locatieprofiel ook aandacht besteed te worden aan de toegestane geluidsnormen per locatie.

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

Tevens vragen de indieners om - naast uniforme en eenduidige regelgeving op het gebied van geluidsmeting en normering, zoals voorgesteld in de initiatiefnota 'Een Amsterdams Festivalbeleid' van Van Dantzig en Ruigrok - in samenwerking met de branche te komen tot geluidsnormen met aandacht voor bastonen bij festivals met housemuziek.

De lage frequenties zijn hoofdzakelijk de oorzaak van overlast op afstand, ofwel bij de situatie aan de gevel. Bij het opstellen van normen voor elektronische muziek - in het bijzonder de stroming house - moet in acht worden genomen dat deze frequenties essentieel zijn voor de beleving van een evenement. Tevens dient een testperiode gebruikt te worden om te komen tot een eenduidige manier van het meten van dB(c) en dB(a) waarden, en zodoende de verhouding tot klachten. Externe factoren als de windrichting en langsrijdend zwaar verkeer moeten minimaal invloed hebben op de geluidsmeting. Een suggestie hiertoe is om uitsluitend te vergunnen en te handhaven op geluidsniveaus op de gevel. Op dit moment worden naast elkaar een 'front of house'- (bij podium) en gevelwaarde beschreven. Adviesbureaus geven al zekere tijd het signaal af enkel een gevelwaarde op te nemen in vergunningen, maar de omgevingsdiensten geven hier (nog) geen gehoor aan. Nieuw beleid kan gedegen en gevalideerde metingen en registratie ter plaatse bij de bewoners afdwingen. Die metingen en registratie kan worden uitgevoerd door de organisatie van het evenement. Na deze testperiode dient de gemeente in overleg met de branche, en afgaande op dB-data, een voorstel te doen aan de gemeenteraad.

Voorstel 6: convenant gemeente en festival-organisatoren

Tenslotte, In september 2015 gaven een aantal Amsterdamse festival-organisatoren aan dat zij een convenant met de gemeente Amsterdam zouden willen sluiten, om samen afspraken te maken over duurzaamheid, de bescherming van het groen en de flora en fauna in parken. De indieners vragen de gemeente Amsterdam om hier samen met ketenpartners (afvalinzamelaars, netwerkbeheerder, Waternet) werk van te maken.

Stukken

n.v.t.

Meegestuurd
Ter inzage gelegd

De leden van de gemeenteraad van Amsterdam

A.M. Bosman (D66)
R.H. van Dantzig (D66)
R. Alberts (SP)
M.H. Ruigrok (VVD)
